

Nytt forskningsprojekt tar sikte på kvinnor i trossamfund

Hösten 2019 påbörjade myndigheten och Uppsala universitet ett samarbetsprojekt med syfte att titta närmare på frågor som rör ledarskap och inflytande för kvinnor i trossamfund i Sverige. Studien leds av professor Mia Lövheim som tillsammans med lektor Maria Klingenberg kommer att intervjua kvinnor som deltagit i SST:s ledarskapsprogram för kvinnor ”Delaktig, stark och synlig”.

RELIGION OCH JÄMSTÄLLDHET är ett tema som ofta återkommer i media och politiska diskussioner. Dessa diskussioner är ofta problemorienterade, och beskriver trossamfund som sammanhang där ojämlika förhållanden mellan män och kvinnor förekommer på grund av lärosatser, maktstrukturer eller traditioner. I dessa diskussioner är det dock sällan röster inifrån trossamfundet som hörs. Hur religiöst aktiva kvinnor förstår sin delaktighet och sitt inflytande, både i sina trossamfund och i det svenska samhället, är därför en pusselbit som saknas både i samhällelig debatt och i forskningen.

I PROJEKTET ”LEDARSKAP OCH inflytande bland kvinnor i trossamfund” studeras kvinnors egna erfarenheter av engagemang och inflytande inom framförallt lokala församlingar. Studien genomförs bland kvinnor som deltagit i ledarskapsutbildningen ”Delaktig, stark och synlig”, som Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) erbjuder för kvinnor som är aktiva i ideella organisationer på religiös grund. Sedan starten 2016 har sammanlagt ungefär 100 kvinnor deltagit i utbildningen. Studien utgår därför ifrån en grupp kvinnor som inte bara har egna erfarenheter av ledarskap och inflytande, utan också har ett intresse för frågor som rör kvinnors engagemang och synlighet inom trossamfundet.

I projektet studeras kvinnornas erfarenheter genom en enkät och genom fördjupade intervjuer. Enkäten riktar till alla kvinnor som gått ledarskapsutbildningen och syftar till att kartlägga deras erfarenheter av ledarskap i trossamfund, upplevelser av ledarskapsutbildningen, samt deras nuvarande engagemang och ledarskap. Bland dem som besvarat enkäten görs ett urval av dem som uttryckt sitt intresse av att delta i en intervju om likartade frågor. Målsättningen är att genomföra

Några av de kvinnor som deltagit i satsningen "Delaktig, stark och synlig".

ungefär tjugo längre intervjuer, och därmed få en fördjupad bild av kvinnornas erfarenheter av engagemang, delaktighet och inflytande i sina trossamfund, samt ledarskapsutbildningens betydelse för deras delaktighet och inflytande.

VI SOM FORSKARE MENAR att projektet är viktigt och relevant av tre skäl. Det första handlar om bristen på kunskap om hur religiöst aktiva kvinnor från olika sammanhang själva ser på sin roll inom trossamfunden. Det andra handlar om att ge forskningsbaserad kunskap om vilka områden och frågor som kvinnor upplever som viktiga att ha inflytande över, vilken kompetens och vilka resurser de har behov av för att kunna utöva inflytande och ledarskap i sitt trossamfund, och vilka strategier kvinnorna som deltagit i ledarskapsutbildningen hittat för att hantera sin situation. Det tredje skälet är att bidra med kunskap för att utveckla en mer mångdimensionell förståelse av inflytande och delaktighet i ett samhälle där fler kulturer och religioner är delaktiga, och att sprida denna kunskap till andra aktörer i civilsamhället liksom myndigheter och politiker.

Mia Lövheim är professor i religionssociologi
vid teologiska institutionen, Uppsala universitet.

Hon har tidigare forskat om religion, gender och demokrati i medier och samhällsdebatt i svensk och nordisk kontext.

Maria Klingenberg är lektor i religionsbeteendevetenskap med didaktisk inriktning
och har tidigare forskat om religion och värderingar bland unga i Sverige samt i ett jämförande internationellt perspektiv. Forskningsprojektet "Ledarskap och inflytande bland kvinnor i trossamfund" kommer att redovisas hösten 2020.

